

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

QVARE DEVS PERMISERIT HOMI-
nem tentari, sciens eum esse casurum.

DISTINCT. XXIII.

A

*Aug. lib. 11.**6. 4. in prin.
de Genesi ad
literam.**Aug. super
Gē. li. 11. ca.
6. ad prin.**Li. eo. ca. 9
in medio.**Aug. in fin.
cap. 6. l. 11.**de Gen. ad
literam.**Lib. eod. c.
7. in princ.**Ibid. paulo
inferius.**In princ. c. 9
quod d. li. 11.**Li. eod. ca.
10. in princ.
Roma. 12.*

PRæterea quæri solet, cur Deus hominem ten-
tari permiserit, quem decipiendum fore præ-
sciebat? Sed non esset laudabile homini, si ideo
benè viuere posset, quia nemo malè viuere suade-
ret: cum in natura posse, & in potestate habere vel-
let non cōsentire suadenti, Deo iuuante: & est glo-
riosius non consentire, quam tentari non pos-
se. Mouentur etiam quidam dicentes. Cur creauit
Deus quos futuros malos præsciebat? Quia præ-
uidit quid boni de malis eorum esset factururus. Sic
enim eos fecit, vt relinqueret eis vndè aliqd face-
rēt, & sic culpabiliter aliqd facerēt, illū de laudabi-
liter operantē inuenirēt. A se habēt voluntatē ma-
lā, ab illo naturā bonā, & iustā pœnam. Frustra er-
go dicitur, non deberet Deus creare quos præscie-
bat malos futuros: sciebat enim bonis profutu-
ros, & iustè pro malā voluntate puniēdos. Addūt
etiā, talē hominē debere facere, qui nollet omni-
no peccare. Cōcedimus quidē meliorē naturā es-
se, que omnino peccare nollet. Concedant & ipsi
non esse malā: que talis facta est, vt posset nō pec-
care si veller: & iustè punitā, que volūta e nō ne-
cessitate peccauit. Cū ergo hæc bona sit, illa me-
lior: cur nō vtrāq; faceret, vt vberi⁹ laudaretur de
vtrāq;. Illa. n. de sanctis angelis, hæc de hominib.
est. Itē inquiunt: Si Deus veller, & illi boni essent.
Et hoc quidē cōcedim⁹: sed meli⁹ voluit, vt q; vel-
lent, essēt: Et boni quidē nō infructuosè, mali ve-
rò nō impunè essent. Itē inquiunt: Posset De⁹ vo-
luntatē eorū vertere in bonum, q̄a omnipotēs est:
Posset reuera. Cur non fecit? Quia noluit. Cur no-
luit? Ipse nouit. Nō debem⁹ pl⁹ sapere quā oportet.

Hic

Hic qualis secundum animam, & agit de scientia hominis ante peccatum. B

Et quidem secundum animam rationalis fuit homo, habens discretionem boni & mali. Scientiam quoque rerum creatarum, & cognitionem veritatis, quæ primæ perfectioni congruebat, mox cōditus non incongruè accepisse putatur, & ad illam non studio vel disciplina aliqua per intervalla temporis profecisse, sed ab exordio suæ cōditionis divinitus illam percepisse.

Quod triplicem habuit homo ante lapsum cognitionem, scilicet, rerum propter se factarum, & creatoris & sui. C

Fuit homo primus ante lapsum triplici cognitione præditus: rerum, scilicet, propter se factarum, & creatoris, & sui. Rerum quippe cognitionem hominem accepisse perspicuum est, cum non ipse creator vel angelus aliquis, sed homo omnibus animantibus nomina imposuerit: ut ostēderetur, quæ singulorum notitiam homo ipse habuerit. Quæ enim propter illum creata erant, & ab illo regenda & disponenda erant, horum omnium Deus illi & scientiam tribuit, & providentiam atque curam reliquit: quia ut ait Apostolus, Non est cura Deo de bobus. Quorum aliorumque animalium Deus homini curam reliquit & providentiā, ut dominationi eius subicerentur & ratione illius gubernarentur: ut sciret illis necessaria providere à quibus emolumentum debebat recipere. Hæc a scientiā homo peccando non perdidit, sicut nec illā qua carnis necessaria providebantur. Et ideo in scriptura homo de huiusmodi non eruditur, sed de scientia anime quæ peccando amisit.

De cognitione creatoris. D

Cognitionem quoque creatoris primus homo habuisse creditur. Cognovit enim à quo creatus fuerat: non eo modo cognoscendi, quod ex auditu solo percipitur, quomodo à credentibus absens queritur: sed quæ

De cognitione rerum creatarum.

1. Cor. 9.

quadam interiori aspiratione, qua Dei præsentia contemplabatur: non tamen ita excellenter, sicut post hæc vitam sancti visuri sunt, neque ita in ænigmate qualiter in hac vita videmus.

De cognitione sui.

E

Porro sui cognitionem idem homo talem accepisse videtur, ut & quid deberet superiori, & quid æquali, & inferiori non ignoraret. Conditionem quoque suam & ordinem, scilicet qualis facta esset, & qualiter incedere deberet, quid agere, quid cavere, intellexit. Si horum notitiam non habuisset, non esset reus prævaricationis, neque seipsum cognovisset.

Vtrum homo præsciens fuerit eorum quæ sibi futura erant.

F

Si autem quaeritur, Vtrum homo scientiam habuerit eorum quæ circa eum futura erant, id est, si ruinam suam præsciens: & similiter præscierit bona quæ habiturus fuisset, si in obedientia perstitisset? Responderi potest, quod ei magis facienda indicta sunt, quam futura reuelata. Accepit enim scientiam & præceptum eorum quæ facienda fuerant, sed non habuit præscientiam eorum quæ futura erant, non fuit ergo homo præsciens sui casus, sicut & de angelo diximus. Quod Aug. super Gen. asserit, ratione utens quam supra posuimus. Hæc de scientia hominis quantum ad primum statum pertinet, dixisse sufficiat.

DE GRATIA HOMINIS, ET DE POTENTIA ANTE CASUM.

DISTINCT. XXIV.

A

De adiutorio per quod homo ante lapsum stare potuit. scilicet, de libero arbitrio in quan-

Nunc diligenter inuestigari oportet, quam gratiam vel potentiam habuerit homo ante casum: & vtrum per eam potuerit stare vel non. Sciendum est ergo, quod homini in creatione (sicut de angelis diximus) datum est per gratiam auxilium, & collata est potentia per quam poterat stare, id